

Een onschuldige vakantiefoto?

Een vakantiefoto van je kind kan voor één op honderd Vlamingen een seksuele trigger zijn. **De nieuwe campagne van Stop it Now!, de hulplijn ter preventie van seksueel kindermisbruik, is confronterend.**

Niet voor één op honderd Vlamingen

KIM CLEMENS

Een jongen met een ijsje, en dan de commentaar: "Likken kan die wel". Of een meisje met een tuinslang en de reactie: "Geraak hier ook nat van", met nog een handvol suggestieve emoji's. De nieuwe campagne van Stop it Now! komt binnen. Vooral omdat de foto's zo doodgevoel zijn. Zomerfoto's zonder lading. "We hebben expliciet gewerkt met beelden die door AI gegenereerd zijn", zegt Minne De Boeck, criminologe bij het Universitair Forensisch Centrum en projectcoördinator van de hulplijn. "We hadden ook reclamefoto's kunnen gebruiken. Maar we wilden geen beelden van echte kinderen in deze context laten circuleren."

Want dat vergelijkbare beelden een effect hebben, is geen overdrijving. "Voor mensen met een bepaalde voorkeur, kan het een trigger zijn", zegt ze. Dat is geen klein aantal. "Eén op honderd mannen heeft een seksuele voorkeur voor kinderen. Tellen we er ook nog de mensen bij die zich aangetrokken voelen tot puberjongens of pubermeisjes, dan zijn die aantallen nog veel groter", zegt De Boeck. "Het merendeel gaat niet over tot misbruik, en dat is ook waar wij maximaal op inzetten. Het doel is om te voorkomen dat mensen een grens overgaan. Met of zonder een seksuele voorkeur voor minderjarigen."

Laagdrempelig

Met de nieuwe campagne willen ze de hulplijn nog beter bekendmaken. Sinds het uitkomen van de zaak rond Sven Pichal ging het aantal oproepen de hoogte in. Sinds kort zijn er ook meer contactmomenten: de lijn is nu elke dag bereikbaar, zowel via chat als telefoon. "Anoniem en gratis, om zo laagdrempelig mogelijk te zijn, zowel voor mensen die zich zorgen maken over hun eigen gevoelens of gedrag, als voor wie zich zorgen maakt over iemand uit zijn of haar omgeving. Soms kunnen ze moeilijk terecht bij andere hulpverlening.

Voor de campagne liet Stop it Now! bewust via AI beelden van vakantiefoto's genereren. Ook de grote onderwaterfoto is met AI gemaakt. © RR

Zo krijgen we zicht op een groep die we eerder niet bereikten."

Niet dat het altijd lukt om misbruik te voorkomen. "Best wel wat mensen nemen contact op nadat ze al eens eerder grensoverschrijdend gedrag hebben gepleegd of gedrag op de grens. We proberen dan te voorkomen dan het opnieuw gebeurt", aldus De

Boeck. "Maar de problematiek van het online kindermisbruik is zo groot dat we het niet allemaal de kop kunnen indrukken door interventies van de politie. Dat is dweilen met de kraan open. Elke persoon die vrijwillig zijn gedrag wil veranderen, moeten we daarbij proberen te helpen."

Vaak is er een externe motivator

voor dat eerste gesprek. "Er was een huiszoeking, de partner heeft iets opgemerkt of de huisarts. Op het moment dat die mensen de stap zetten om hulp te zoeken, probeer je hen zo goed mogelijk te ondersteunen." Er zijn zelfhulpmodules, een lotgenotenwerking voor de omgeving, en indien nodig wordt er doorverwezen naar behandeling.

"Vroeger maakten wij het onderscheid tussen online daders en offline daders, maar nu zien we hoe dat vaak in elkaar overloopt"

MINNE DE BOECK
CRIMINOLOGE EN PROJECT-
COÖRDINATOR STOP IT NOW!

"Het is belangrijk dat mensen weten dat Stop it Now! bestaat", zegt Minne De Boeck. "De problematiek van kindermisbruik is enorm. Iedereen komt er op een gegeven moment in zijn leven mee in aanraking. Professioneel, of omdat iemand in je omgeving iets meemaakt. Het kan allemaal. Vroeger maakten wij het onderscheid tussen online daders en offline daders, maar nu zien we hoe dat vaak in elkaar overloopt. Potentiële slachtoffers zijn veel gemakkelijker toegankelijk, grooming gebeurt online en internet is een goedkope manier om aan materiaal te raken. Bovendien worden mensen aan allerlei prikkels blootgesteld. Het is zeker niet het stereotiepe beeld van het monster dat heel gericht op zoek gaat. Vaak gebeurt het geleidelijk, gaat men steeds een stapje verder en vervagen de grenzen. Het is niet zo'n zwart-wit verhaal."

Al blijft de vraag of elke vakantiefoto online dan mogelijk een ranzig randje krijgt. Moeten we als ouder stoppen met delen? "We willen de verantwoordelijkheid voor dat effect niet leggen bij wie de beelden deelt", zegt Minne

Downloader van beelden van kindermisbruik getuigt

"Ik bevond me in een heel moeilijke periode in mijn leven. De toekomst, die ik zorgvuldig had uitgestippeld, was in duigen gevallen. Ik wist niet meer waar aan en waar af. In mijn zoektocht naar ontspanning en ontlading kwam ik op internet op steeds obscuurere websites terecht. Ik was me ervan bewust dat ik de grenzen opzocht, maar kon er niet mee stoppen."

"Een goede vriendin leende mijn laptop en vond verontrustende beelden. Ik dacht nochtans dat ik die gewist had. Zij zocht voor mij naar hulp en toen ze me confronteerde met de beelden gaf ze me meteen de contactgegevens van Stop it Now!. Ik ben haar nog altijd zo dankbaar dat ze niet meteen naar de politie stapte."

"Ik was eerst wat argwanend en was bang voor de gevolgen. Maar ik moest iets doen... Na lang wikken en wegen, en met lood in de schoenen heb ik gebeld met Stop it Now!. Dat was een lang gesprek. In tegenstelling tot wat ik had verwacht, voelde het als een opluchting. De persoon aan de lijn bood een luisterend oor, en dacht mee na over wat anders moest en wat daarvoor kon helpen. Het was een eerste stap in de juiste richting om mijn problematiek grondig aan te pakken en een andere weg in te slaan met mijn leven."

"Ik begrijp dat het mensen misschien wat afschrikt om de klik te maken om hulp te zoeken, maar achteraf gezien ben ik enorm opgelucht en is het een last van mijn schouders die ik al men hele leven draag."

De Boeck. "Zij zijn niet degenen die de foto's in een foute context gebruiken. Anderzijds moeten we ons er als samenleving wel bewust van zijn dat je geen vat meer hebt op wat je deelt eens het betrokken is. Je kunt het niet meer terughalen."

"Mensen met een seksuele interesse in minderjarigen dragen wel een verantwoordelijkheid", voegt de criminologe nog toe. "Want een seksuele voorkeur kies je niet, maar wat je ermee doet is wel een keuze."

INFO Wie vragen heeft over seksueel kindermisbruik of zelf hulp zoekt, kan Stop it Now! bereiken op het nummer 0800/200.50, via chat op de website stopitnow.be of via het e-mailadres vragen@stopitnow.be